Železnorudský zpravodaj

Uvnitř si přečtete: Rysí slavnosti • Veřejné zasedání zastupitelstva • Výstava „Mauerklavier und Wanzenpress“ • Novinky z NP Šumava • Výlety za památnými stromy Železnorudska • Koncert bratrů M. a Š. Kosových

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XVI ČERVENEC 2016 ZDARMA www.zeleznaruda.cz

Rysí slavnosti očima starosty

„Rysí slavnosti byly letos trochu jiné, nežli v létech minulých. Za prvé byly dvoudenní, za druhé jsme na nich přivítali hosty z partnerského města Aldeno a společně s nimi jsme oslavili 25 let našeho, česko-italského partnerství,“ říká Michal Šnebergr.

První den slavností se odehrával v ArberLandHalle, v Bayerisch Eisenstein, kde byla slavnostně přivítána italská delegace a účastníci zavzpomínali, společně s tehdejším starostou, panem Aloisem Janďurou, na první navázání kontaktů a počátky spolupráce. Druhý den město připravilo pro italské hosty pohoštění a všichni společně si užili program slavností na nádraží v Alžbětíně, kde vystoupilo i hudební těleso aldenských, Banda di Sociale di Aldeno, které sklidilo zasloužený obdiv.

„Další zajímavostí byly dvě parní lokomotivy, což je zřejmě porevoluční rekord, neboť obě byly v provozu. Také zde byl dva dny Legiovlak. Návštěvnost akcí na Rysích slavnostech byla obrovská, je vidět, že jsme se trefili do černého, a naším zájmem je, v dalších ročnících rozvíjet podobné aktivity a návštěvníky tak pobavit,“ dodává starosta spokojeně.

A přidává jednu perličku: „Jen pro zajímavost ještě uvedu, že lidé se mě dotazují, proč mají tyto slavnosti přídomek „rysí“. Jeden z návštěvníků se tázal, zda to nesouvisí se soudruhem Leninem, který kdysi údajně vystoupil na Rysy (horské vrcholy v Tatrách) a za vlády komunistů se na jeho počest konal každoročně Výstup mládeže na Rysy. Tak s touto aktivitou nemá město Železná Ruda nic společného, to mohu garantovat. Je to jinak. Město si kdysi vybralo, v rámci programu Tirische Wild, rysa jako symbolické zvíře, které jej bude reprezentovat. Je to oslava šumavské přírody, tak proto jsou to Rysí slavnosti. Rys je mimo jiné šelma, která nezná hranice, a to je také to, co nás s rysem spojuje. Ani my nechceme hranice. A proto si myslím, že je dobře mít rysa jako součást městských symbolů,“ uzavřel starosta Šnebergr hodnocení celé akce, jímž vlastně naznačil určitý hodnotový přesah, který Rysí slavnosti mají mít.

Nezbývá, nežli popřát městu a jeho návštěvníkům další úspěšné ročníky Rysích slavností.

Světluše Chabrová

Veřejné zasedání zastupitelstva města Železná Ruda

I v tomto čísle vám přinášíme několik zajímavostí z usnesení zastupitelstva. Celé znění nalezete na webových stránkách města - www.zeleznaruda.cz
Přítomni: pp. Kříž, Roubal, Šnebergr, Sekyra M., Sekyra A., Papež, Kořán, Navrátilová, Brož, Horek, Smola
Nepřítomni: -
Omluveni: pp. Mareš, Lehká
Doba konání: 22. 06. 2016, 18:00 hod.

14/425 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje přijetí finanční dotace od Plzeňského kraje ve výši 150.000,- Kč na realizaci projektu - Oprava menšího rozsahu RZA Nissan (RZ: 2P3 8840) z dotačního programu „Podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů Plzeňského kraje v roce 2016 a pověřuje starostu města Železná Ruda Ing. Michala Šnebergra podpisem příslušné smlouvy.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/426 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje přijetí finanční dotace od Plzeňského kraje ve výši 50.000,- Kč na realizaci projektu – Oprava menšího rozsahu CAS TATRA 815-2 (RZ: 2P3 2690) z dotačního programu „Podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů Plzeňského kraje v roce 2016 a pověřuje starostu města Železná Ruda Ing. Michala Šnebergra podpisem příslušné smlouvy.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/427 - Zastupitelstvo Města Železná Ruda schvaluje přijetí finanční dotace od Plzeňského kraje ve výši 45.000,- Kč z dotačního programu Podpora projektů a činností – ochrana přírody a krajiny 2016, název akce: Ošetření několika stromů v Debrnické aleji v Železné Rudě (III) a pověřuje starostu podpisem příslušné smlouvy.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/429 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje žádost od Oblastní charity Sušice o poskytnutí dotace na zajišťování sociální služby pro Město Železná Ruda, v požadované částce 70 000.- Kč.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/431 - Zastupitelstvo Města Železná Ruda schvaluje nákup osobního automobilu KIA cee´d v ceně 309 980.- Kč včetně DPH.
Pro: 7 Proti: - Zdržel se: pp. Brož, Navrátilová, Smola, Kořán

14/432 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje prodej p. p. č. 471/33 o výměře 452 m^2 v k. ú. Špičák ve prospěch manželů Františka a Ivety Záveských, a cenu 80,- Kč/m^2.
Pro: 11 Proti:- Zdržel se: -

14/433 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje prodej p. p. č. 155/68 o výměře 1.014 m^2 v k. ú. Železná Ruda ve prospěch manželů Aleše a Soni Ryškových, bytem Šumavská 182, za cenu 1 000,- Kč/m^2 s tím, že inženýrské sítě a příjezdovou komunikaci vybudují manželé Ryškovi a povrch komunikace a veřejnou část inženýrských sítí předají městu Železná Ruda.
Pro: 10 Proti: p. Brož Zdržel se: -

14/434 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje bezúplatný převod pozemku p. č. 1251/11 o výměře 1.800 m^2 v k. ú. Hojsova Stráž od Ing. Jana Krátkého ve prospěch města Železná Ruda.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/436 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje Smlouvu o společném zadání veřejných zakázek a společné realizaci I/27 – okružní křižovatka a pověřuje starostu jejím podpisem.
Pro: 7 Proti: p. Kořán Zdržel se: pp. M. Sekyra, Roubal, Navrátilová

14/437 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje uzavření dohody o finanční kompenzaci se společností SUBTERRA, a.s. ve výši 400.000,- Kč bez DPH za poničené komunikace, k jejichž poškození došlo vlivem zvýšené dopravy pro stavbu „Rekonstrukce trati Železná Ruda – Klatovy“.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/440 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje povolení výjimky ze zákazu stavební činnosti podle Územního opatření o stavební uzávěře pro pana Pavla Vlčka, Plzeň, na výstavbu rodinného domu na pozemcích č. 1039/9, 1039/14, 1039/15 v k.ú. Hojsova Stráž.
Pro: 10 Proti: - Zdržel se: -

14/446 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje povolení výjimky ze zákazu stavební činnosti podle Územního opatření o stavební uzávěře pro paní Renátu Kaufmannovou, Tachovská 1378/51, 323 00 Plzeň zastoupenou JUDr. Radomírem Šimáčkem, advokátem, Vídeňská 9/IV, 339 01 Klatovy, na demolici stávajícího objektu bývalého rekreačního zařízení na pozemku st.p.č. 30/1 v k.ú. Alžbětín a výstavbu Domova pro seniory na pozemcích st.p.č. 30/1, 23/8 a 24/11 v k.ú. Alžbětín s podmínkou uzavření smlouvy o spolupráci s městem Železná Ruda, která bude předložena Zastupitelstvu města Železná Ruda ke schválení.
Pro: 10 Proti: p. Roubal Zdržel se: -

14/449 - Zastupitelstvo města Železná Ruda pověřuje majetkový odbor vyjednáním povolení umístění cyklostezky (napojení cyklostezky do Železné Rudy) s majiteli pozemků v lokalitě „pod kapličkou“.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/450 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje realizaci projektu „Šetrný turismus v údolí Řezné“ a jeho financování.
Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje podání žádosti na spolufinancování projektu „Šetrný turismus v údolí Řezné“ z Programu příhraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko, Cíl EÚS.
Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje Ing. Jaroslava Tachovského, U Čedíku 777, 339 01 Klatovy, IČ: 16717716 jako zpracovatele žádosti o dotaci „Šetrný turismus v údolí Řezné“ a pověřuje starostu podpisem smlouvy na zpracování žádosti a podání projektu.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

14/451 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje realizaci projektu „Výstavba objektu hasičské stanice Železná Ruda“ a jeho financování. Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje podání žádosti na spolufinancování projektu „Výstavba objektu hasičské stanice“ z 36.výzvy Integrovaného regionálního programu. Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje RRA PK jako zpracovatele žádosti o dotaci „Výstavba objektu hasičské stanice Železná Ruda“ a pověřuje starostu podpisem smlouvy na zpracování žádosti a podáním projektu.
Pro: 11 Proti: - Zdržel se: -

20:28 hod. odešla paní Navrátilová.
14/452 - Zastupitelstvo města Železná Ruda bere na vědomí stanovy a souhlasí se vstupem města Železná Ruda do Svazu šumavských obcí.
Pro: 10 Proti: - Zdržel se: -

14/453 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje Obecně závaznou vyhlášku města Železná Ruda č. 2/2016, o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností na území města Železná Ruda.
Pro: 10 Proti: - Zdržel se: -

Rysí slavnosti

Letošní Rysí slavnosti se konaly ve znamení oslav 25 let partnerství mezi naším městem a italským Aldenem. O víkendovém pobytu našinců právě v Aldenu jsme psali v minulém čísle. Nyní přišli na řadu obyvatelé, hasiči, fotbalisté či hudebníci právě z Italského městečka v regionu Trentino, provincie Trento, aby zavítali k nám. Stalo se tak o víkendu 1. – 3. 7., kdy byli v pátek hosté přivítáni během Česko-Italsko-Německého večera v německé ArberLandHalle. V sobotu se konaly již tradiční Rysí slavnosti na hraničním nádraží v Alžbětíně. Tentokráte jsme mohli zahlédnout parní lokomotivy rovnou dvě a to po oba dva dny slavností a navíc bylo možné si prohlédnout historický legiovlak. Hudební program po celý den, mnoho stánků s ruční tvorbou, šumavskými výrobky,

vyjížďky s koňským spřežením. To je běžný program slavností. Letos byl okořeněn vystoupením hudebního sboru Banda Sociale di Aldeno a fotbalovým zápasem na mistrovství Evropy mezi Itálií a Německem, který byl promítán na plátno během sobotního večera a jemuž přihlíželo několik desítek italských fanoušků. V neděli ráno proběhl odvetný fotbalový zápas železnorudských fotbalistů s aldenskými. Po výhře našich v Aldenu 7:2 jsme zvítězili i v této odvetě, tentokráte 5:1 a pro Italy to znamenalo druhou porážku v mezinárodních zápasech během 24 hodin, neboť Itálii vyřadilo předchozí večer Německo na mistrovství Evropy.

Filip Brož

☺ Červnové perličky z mateřské školy ☺

Nastaly toužebně očekávané prázdniny a doba pobytů u babiček a dědečků, na táborech nebo dokonce u moře. Jistě je toto letní období specifické pro rodiče i jejich děti. Před začátkem prázdnin si vždy povídáme s dětmi o tom, jak si užít volna a bez zranění se vrátit v září do školky. Děti jsou poučeny o bezpečném pobytu v lese, u vody, v domácnosti, v silničním provozu. V červnu přijali pozvání do mateřské školy nadporučík Bc. Petra Vychodilová a nadporučík Viktor Vörös z místního oddělení Policie České republiky. Dětem ukázali, jak má vypadat jízdní kolo (odrazky, brzdy, zvonek, světlo,…), na jaké ochranné vybavení nesmí zapomenout cyklista a děti pojmenovaly některé důležité značky pro chodce a cyklisty. Jízdu podle předpisů si potom všichni vyzkoušeli na školkové zahradě. Děkujeme policistům ze Železné Rudy za hezké a poučné dopoledne a za trvalou spolupráci.

Na prázdninových toulkách se můžeme setkat s různými zvířátky, jedovatou zmijí i zatoulaným pejskem. O správném chování k pejskovi nám řekla paní Renata Neumannová a paní Zuzana Marková ze Záchranné brigády kynologů Plzeňského kraje. Na hřišti nám obě předvedly umění jejich záchranářských psů – fenky Cerry, Oxy a Medušky. Děti obdivovaly poslušnost psů a dovednost vyhledávání osob. Byly nadšené, když je v úkrytu psi vyhledávali a nejodvážnější děti se postavily psovi s rukávem. Se svolením majitelek si psy pohladily. Bylo to příjemné červnové dopoledne, a protože tato návštěva u pejsků je také tradiční, těšíme se na příští shledání.

Na konci června se vždy loučíme s předškoláky a nastává jejich pasování na školáky. Tentokrát se na zahradní slavnosti představily děti ze třídy Sluníček paní učitelky Milušky Amortové. Do školy je symbolicky vítal pan ředitel Ctirad Drahorád a paní učitelka Hana Fischerová. Všechny děti, které na zahradní slavnost přišly, si užily krásné odpoledne v říši lesních skřítků a víl, soutěží, tance a mlsání. Děkujeme rodičům za donesené sladkosti a ovoce, které děti dosyta ochutnávaly. Velký dík patří sponzorům – panu starostovi Šnebergrovi, panu Zíkovi, panu Částkovi, paní Cholevové z Coopu, panu Vanišovi a panu Chalupskému z areálu Špičák, hasičům ze Železné Rudy. Bez nemalé pomoci žáků druhého stupně základní školy si ani zahradní slavnost neumíme představit. Děkujeme moc. 30. června byli předškoláci definitivně „vykopnuti“ z mateřské školy a tím se uzavřela jedna malá kapitola v jejich životě. Přejeme jim nadále hodně zdraví a ve školních letech mnoho radosti a úspěchů!

Za MŠ L. Havelková

Jak Železnorudský klub nejel do Aldena

Ve dnech 10. – 12. 6. 2016 pořádalo město Železná Ruda zájezd do partnerského města Aldena v Itálii. Poprvé v historii tohoto partnerství se na zájezd přihlásil i Železnorudský klub. Požadovali jsme u paní Ivany Vilišové (ITC Železná Ruda) 8 míst, ale bylo přislíbeno jen 6 míst - dobře. Asi 3 dny před odjezdem jsem dostal z ITC od téže paní zprávu, že jsou nám přiděleny dva třílůžkové pokoje! Takže každý manželský pár dostal na pokoj ještě jednoho nocležníka! Sdělil jsem to členům klubu, kteří s tím samozřejmě nesouhlasili, a přestože si už vzali u svých zaměstnavatelů den dovolené (!) řekli, že při takovémto obsazení pokojů nikam nepojedou. Snad by se dalo omluvit, toto slučování nocležníků, u skautské komunity či na dětském táboře, ovšem ani jedno ani druhé se nekonalo a navíc, všichni jsme platili za své pokoje celkem nemalou sumu, takže k tomuto sdílení ložnic nebyl sebemenší důvod a tedy ani ochota ze strany členů klubu. Neprodleně jsem osobně oznámil rozhodnutí členů klubu na ITC, které naše rozhodnutí vzalo na vědomí. Paní organizátorka neprojevila žádný zájem o naši situaci a bez jakékoliv další aktivity směrem k případnému vyřešení situace (přidat jeden pokoj, či vysvětlit obsazení apod.) pokoje okamžitě předala dále, zřejmě atraktivnějším účastníkům zájezdu. Jak nám bylo, nemusím snad ani popisovat. K tomu ještě dodávám, že jsme se nejeli do Aldena jen bavit, ale chtěli jsme udělat velkou exkluzivní reportáž do Železnorudského zpravodaje. Kromě toho jsem chtěl osobně oslovit profesionálního fotografa Remo Mosna z Aldena, jestli přijme pozvání na společnou fotografickou výstavu o partnerských městech v novém Environmentálním centru v Železné Rudě. Reportáž nebyla a z výstavy samozřejmě, z výše uvedeného důvodu, také nic nebude. Jeden míní, druhý mění!

Naše rozhořčení však mělo ještě pokračování, když jsme se po návratu „vyvolených“ od účastníků dozvěděli, že jeden autobus jel do Itálie poloprázdný a taktéž hotel byl poloprázdný, ale pro šest členů Železnorudského klubu místo nebylo!!! Manažerská nemohoucnost anebo zlovůle? Za Železnorudský klub už mám jasno.

Za Železnorudský klub Václav Chabr – předseda

Dobrou Vodou zněly varhany

Vážení přátelé,

musíme se s Vámi podělit o radostnou informaci – **ve středu 22. 6. zněly Dobrou Vodou varhany!!!**

Po více jak třech letech (konec roku 2012) intenzivních jednání, shánění financí i informací se včera, 22. 6. 2016, podařilo skoro nemožné – na kůr kostela sv. Vintíře v Dobré Vodě se vrátily varhany.

Odpoledne hrál varhanář, pan Antonín Habětín, několik tónů jen pro kostel a pár nadšenců.

Byl to krásný pocit a věříme, že ho poznáte všichni!

Pro nás, Šumavské cesty, z. s., zatím hotovo není. Zbývá dodělat rekonstrukci varhanní skříně a zábradlí kůru a další drobné práce okolo, ale i to už máme přislíbeno na nejbližší dobu.

Varhany budou vysvěceny při českoněmecké mši 9. října 2016 při obřadu žehnání varhan, kdy na ně bude při mši jako první oficiální varhaník hrát pan Aschenbrenner.

Děkujeme všem sponzorům, kteří přispěli na návrat varhan. Bez Vás, Vašeho pochopení, vstřícnosti a pomoci, by to nešlo!

Děkujeme, Šumavské cesty, z.s. www.sumavskecesty.cz

Výstava „Mauerklavier und Wanzenpress“ v Dolnobavorském zemědělském muzeu v Regenu

Dolnobavorské zemědělské muzeum (Niederbayerisches Landwirtschaftsmuseum) v Regenu vzniklo na přelomu 60. a v 80. let 20. století. Své sídlo našlo v historické budově okresního soudu na hlavním městském náměstí. V třípatrové budově, včetně půdních prostor, je umístěna stálá expozice věnovaná vývoji zemědělství v oblasti Dolního Bavorska, dvůr pak slouží nejen k přechodnému umístění stánků s rychlým občerstvením v době pravidených muzejních akcí, ale jeho krytá část i k umístění větších exponátů dokumentujících proces mechanizace v zemědělství. V přízemí jsou k dispozici tři místnosti – první slouží jako informační centrum, druhá k promítání, třetí přechodným výstavám.

V květnu letošního roku zde byla zahájena výstava věnovaná tahací a foukací harmonice v lidové hudbě Bavorska. S laskavým přispěním mnoha soukromých osob a spolků ji připravili Elmar Walter z Nussdorfu a Roland Pongraz z Regenu. Protože terminologie není v tomto nástrojovém oboru zcela ustálená (zatímco některé naše publikace uvádějí harmoniku jako zastřešující název zahrnující i akordeon, v jiných se toto označení omezuje na různozvučné a diatonické nástroje), budu se nadále držet překladů německých pojmů. Originální znění jsem pak ponechala i v názvu výstavy. Zatímco první pojem lidového původu „Mauerklavier“ u nás všeobecně zdomácněl jako „zednický klavír“, „Wanzenpress“ (doslova „lis na štěnice“) se u nás zřejmě neujal, a pokud ano, pak pouze krajově.

Pro instalaci bylo využito tří prvků – dřevěných lavic, na něž se v Bavorsku dodnes usedá při lidových slavnostech, dřevěných exportních beden, v nichž se výrobci odesílaly zhotovené nástroje, do třetice pak ze dřeva vyrobených zvětšenin tahacích harmonik, dosahujících nadživotní velikosti. Lavice nahrazující ležaté vitriny posloužily jako plocha pro historické fotografie a pohlednice, nanesené technikou osvitu, prosklenné bedny jako prostor pro historické nástroje, zatímco v osvětlených útrobách zvětšenin se většinou ukrývaly vedle obrazového materiálu jak nástroje, tak drobnější trojrozměrné exponáty. Každá lavice, bedna či zvětšenina byla vybavena sluchátky s historickými nahrávkami hry na konkrétní nástrojovou variantu, vždy pečlivě doloženými podrobnou datací. Barevná střídmost světlého dřeva splývajícího s bílými stěnami výstavní místnosti umožnila nástrojovým exponátům lépe vyniknout.

Pokračování na straně 5

Výstava „Mauerklavier und Wanzenpress“ v Dolnobavorském zemědělském muzeu v Regenu

Dokončení ze strany 4

Na první ploše lavice, nakloněné směrem k divákům, autoři podali základní informace o dějinách nástroje – rok objevení harmoniky (1820) uvedli jako jednu z převratných událostí v dějinách hudby, vedoucí k demokratizaci hudebního provozu, poukázali přitom na existenci různých modelů a systémů vyplývající z enormní obliby a rozšíření tohoto nástroje do několika kontinentů. Harmoniku pak zhodnotili jako symbol masové kultury v industriální době.

Na ploše druhé lavice se autoři jasně a přehledně snažili vysvětlit jednotlivé pojmy spojené s různými vývojovými variantami tohoto nástroje – diskant, bas, rejstříky, měch, chromatický a diatonický systém, tremolo aj.

Z nástrojových exemplářů zaujalo concertino německé výroby z roku 1875, foukací harmonika z roku 1880 (zde autoři sestavili její podrobný vývoj počínaje patentováním roku 1821 německým stavitelem Christianem Buschmannem až po současnost), bandoneon, který na počátku 20. století vytvářel spolu s houslemi a kytarou seskupení oblíbené v mnichovských hospodách (zmíněna zde byla především Originální selská kapela z Dachau – Originaler Dachauer Bauern-Kapelle, či legendární hráč Johann Verbanitz, hrající pod pseudonymem Hans Straßmaier), dále accordion patentovaný roku 1829 Cyrillem Demianem, znamenající počátek inovací, vyvolaných snahou po mohutnějším zvuku, konečně pak štýrská harmonika a česká heligonka. Autoři se neopomněli věnovat ani podrobnému vysvětlení rozdílů obou posledně uvedených typů.

Autoři zmínili současné bavorské výrobce – Georga Öllerera z Freilassingu, Andrease Tauschera z Oberstdorfu, firmu Haglno z Marklkofenu, Ziacha Kaisera z Niclasreuthu, firmu SteiRiesch z Bad Tölzu, nejpodrobněji se však věnovali historii nejvíce prosperující firmy Hohner v Trossingenu, zal. roku 1921, jejíž produkci zde doložili mnoha nástrojovými exempláři.

Ve zvětšených nástrojových korpusech mohl návštěvník nahlédnout do soukromí vynikajících interpretů – Herberta Pixnera (nar. 1975) z jižního Tyrolska, ředitele hudebního festivalu ve Spielbergu, Hanse Matheise (1934 – 2006) působícího v okolí Pasova, Hanse Auera (nar. 1955), Traudi Vordermaierové (nar. 1975) z Altöttingu a Maxe Rosenzopfa ze štýrského Bärnbachu. Jejich svět dokládají fotografie, nátroje, audionahrávky, videonahrávky, notový materiál, u H. Matheise i diář, do něhož si tento hudebník zaznamenával svá vystoupení.

Autoři vtipně využili i populární Auerovy nástrojové školy, již autor vydal i v podobě videonahrávek. Před obrazovkou ponechali štýrskou harmoniku, s jejíž pomocí si každý návštěvník mohl poprvé ohmatat nástroj, anebo prohloubit své dovednosti. Během mé přítomnosti se rozezněla několikrát, a to dokonce v dětských rukou, což svědčí o všeobecné oblibě, které se právě tento nástroj těší i v současném Bavorsku.

Marta Ulrychová

Novinky z Národního parku Šumava

Přes řeku Vydru přejdou turisté po novém mostku

Kemp Antýgl nedaleko Rokyty a jednu z nejnavštěvovanějších technických památek Vchynicko-Tetovský kanál, včetně informačního střediska Správy NP Šumava na Rokytě, propojuje nový mostek přes řeku Vydru. Nahradil tak nevyhovující lávku v havarijním stavu, která sloužila do jara letošního roku.

„Jedná se o velmi frekventovaný úsek. Návštěvníci kempu totiž velmi často míří na Vchynicko-Tetovský kanál a dále pak například na Tříjezerní slať nebo na Klostermannovu stezku, která je dovede až k Návštěvnickému centru Srní. Díky tomuto mostku, který je určen pouze pro pěší a pro cyklisty, se vyhnou dopravně vytížené silnici, mezi Rokytou a Modravou, která navíc letos prochází rekonstrukcí,“ vysvětluje starosta obce Srní, která provozuje kemp Antýgl, Stanislav Dolejší.

Nový mostek je dlouhý přes 13 metrů a je široký více než 2,5 metru. Základ tvoří ocelové nosníky, pochozím materiálem mostku je dřevo, z něhož je vyrobené také zábradlí.

„Když už jsme dělali nový mostek, využili jsme jej, jako nosný prvek pro kabely nízkého napětí, kabely pro mobilního operátora a vede pod ním vodovod a tlaková kanalizace pro kemp Antýgl. Díky tomu jsme mohli zrušit nevzhlednou železnou konstrukci pro tyto inženýrské sítě, nedaleko původní lávky,“ říká náměstek ředitele Správy Národního parku Šumava Miloš Juha.

„Touto stavbou jsme vyšli vstříc jak obci Srní, tak hlavně turistům. Víme, že po mostku projdou desetitisíce nohou ročně, projedou tam tisíce kol – prostě má tu svoje místo. Navíc jsme díky tomu zrušili železnou obludu, po které vedly inženýrské sítě přes krásnou řeku Vydru,“ dodává ředitel Správy Národního parku Šumava Pavel Hubený.

Převzato z TZ Správy NP Šumava

Doporučené výlety za památnými stromy Železnorudska

Šumavu pokrývá několik milionů stromů, většinou jsou to smrky. V menším zastoupení zde rostou jedle, buky, javory, jasany, lípy, jeřáby a další. Z tohoto obrovského množství stromů je na Železnorudsku 25 stromů památných.

Jedná se o stromy, které mají výjimečné rozměry (a předpokládané vysoké stáří), jsou to významné krajinné dominanty, stromy s vysokou estetickou hodnotou a stromy, ke kterým se váží pověsti či skutečné historické události. Za památné stromy jsou v České republice označeny ty dřeviny, které požívají zákonné ochrany na základě uznání svých výjimečných kvalit (zákon č. 114/1992 Sb., §46).

Z pětadvaceti památných stromů na Železnorudsku je zastoupení následujících druhů dřevin a počtu uvedených v závorce následující: jasan ztepilý (6), lípa srdčitá (5), lípa velkolistá (5), lípa obecná (2), jedle bělokorá (4), buk letní (1) a smrk ztepilý (2).

Všechny tyto památné stromy se nachází ve čtyřech lokalitách, kterými jsou: Hojsova Stráž (12), Brčálník (5), Železná Ruda a okolí (7) a Černé jezero (1). Podrobnější přehled lze získat v Informačním turistickém centru v Železné Rudě. Zajímavostí je, že z posledního přehledu památných stromů Plzeňského kraje není v seznamu alej od hřbitova k Debrníku (184 stromy). Proč? Naopak jsou v novém přehledu z roku 2010 vedeny stromy u hřbitova (7), které tam již nenajdeme. Byly poraženy. Chci tímto upozornit, že informace nejsou úplně aktuální a mohou se rozcházet s naším poznáním v terénu.

Mezi největší, co do obvodu stromu (obvod se zpravidla měří ve výšce 130 cm nad patou stromu), patří tyto stromy: lípa obecná na Vyhlídce v obci Hojsova Stráž (645 cm), alžbětínská lípa srdčitá (584 cm) a brčálnická lípa velkolistá (558 cm).

Věk se zpravidla neuvádí. Přisuzování věku je nevěrohodné, protože je nelze ověřit a údaje ve starší literatuře, kromě datovaných výsadeb, jsou velmi nadsazené. Obecně platí, že nejstarší stromy v Čechách (duby, lípy, tisy) se dožívají max. 400 - 500 let, většina ostatních dřevin sta let (topoly, vrby), do 300 let (javory, buky, smrky, jedle). Výjimky ovšem existují. Co však každého může zajímat je to, že návrh na vyhlášení památného stromu může podat územnímu orgánu ochrany přírody každý občan. Pro posuzování návrhu nejsou stanovena žádná závazná kritéria, hodnotí se kromě výše uvedených kvalit také možnost skutečné ochrany stromu, která je dána jeho životaschopností a mírou ohrožení jeho stanoviště.

Během výletů po památných stromech (všude se k nim dostanete po turisticky značených cestách) se můžete jednoduchým měřením přesvědčit, zda nám některé nepřibraly. A pokud se na svých toulkách po Železnorudsku budete dívat i po jiných stromech, možná naleznete i ty „budoucí“ památné. Ne vše je zmapováno bezchybně a možná si takového stromu ještě nikdo nevšiml. Tak vážení návštěvníci Železnorudska, do toho.

Nejen vrcholy, jezera, lanovky, říčky, houby, restaurace a kavárničky, ale i stromy památné navštívit a pokochat se jimi, je zážitkem.

A v jejich stínu se zkuste vrátit třeba o sto až sto padesát let zpět. Alžbětínská lípa určitě musí pamatovat oba Komárky. V Alžbětíně se junior narodil v hájovně. A tak ho tam jeho rodiče mohli kolem lípy vodit či tam pod ní i odpočívat. A za co největší tmy kolem prošel pašerák Hilgart a snad za kmenem se schoval a zjišťoval, zda je „čistý vzduch“. A v zimě to kolem ní na lyžích projel Arno Juránek se svým přítelem Juliem Polákem. Možná to tak bylo, nebo taky ne. Nejlépe to ví ta lípa a ta to nepoví, neboť vše ukryla navěky do svých letokruhů.

Jsou tu však i stromy „nepamátné“, chcete-li ty obyčejné. A mnohdy nás upoutají více.

Stojí osamocené na louce, jsou divně pokroucené, někdy až strašidelně. Jindy nás osloví vůní svých květů a jindy třeba tím, jak vzdorují svému osudu a přesto žijí. Ne ve stoje, ale vleže. Příkladem toho je strom vlevo na hrázi Černého jezera.

Máme ale také „své“ stromy, které nás provází celý život, stromy, které již odešly a ve vzduchu zůstala jen vůně syrového dřeva jako stesk po něčem nenávratném. Važme si proto nejenom stromů památných, ale všech! Víme, že vyrábí kyslík, osvěžují vzduch, chrání nás před sluncem a poskytují nám i po smrti své dřevo. Chtělo by se říci: „Stromy, vemte nás do učení“. Anebo, jak si někdy při svých toulkách Šumavou stále častěji uvědomuji, že se stromy je to jako s lidmi.

Z některých vyzraje dřevo pro nástroje do koncertních síní, kde svým hlasem osloví ty obyčejné, co svými kořeny drží břehy a před kalnou vodou včelám a motýlům chrání květy na lukách.

Hezké a příjemné putování za památnými i nepamátnými stromy Železnorudska vám přeje *Václav Vetýška*

Radek Ipser a jeho koňské spřežení jsou známí i mimo naše město. Tentokrát si ho pozvalo město Králův Dvůr u Berouna na slavnosti Suché Máje, krásnou českou tradici, na kterou jsou zde velmi pyšní.
„Nádhera vidět lidi jak jsou k sobě milí a baví se! Jsme Češi a máme držet své tradice, alespoň někde to ještě je!” raduje se Radek Ipser.

Vážení čtenáři, ti z vás, kteří nemají ještě dost našich ukázek, nás budou moci potkat při Železnorudských slavnostech. Dle programu slavností budeme zahajovat sobotní den slavností ukázkou zásahu. Máme pro vás přichystanou novinku, než jen každoroční dopravní nehodu... Nechte se překvapit a přijďte… Co se událostí za uplynulý měsíc týče, bylo toho naštěstí pomálu a navíc nic vážného.

Červen 2016

1 x požár 7 x technická pomoc

5. 6. – V nedělní podvečer jsme vyjeli k odstranění jednoho vzrostlého stromu, který padl přes komunikaci mezi Špičákem a Hamry. Za použití motorové pily byl strom rozřezán a pomocí několika silných rukou byl rozřezaný strom uklizen mimo silnici.

6. 6. – K dalšímu nebezpečnému stromu jsme vyjeli na Špičák. Zde hrozil nahnutý smrk pádem do silnice, a proto byl raději ihned pokácen, než by mohl způsobit nějaké neštěstí.

8. 6. – V rodinném domě v Alžbětíně se vyskytlo vosí hnízdo, a jelikož byl v rodině malý alergik, bylo hnízdo zlikvidováno.

19. 6. – K menšímu požáru odpadu v příkopu jsme vyjeli do Alžbětína, vedle vietnamské tržnice. Pomocí vysokotlakého proudu byl odpad uhašen.

25. 6. – Původně k jednomu padlému stromu přes silnici jsme vyjeli mezi Špičák a Hamry. Při příjezdu na místo jsme ale zjistili, že po silné a rychlé bouři zde padlo celkem 5 vzrostlých stromů, přes které jsme se museli prořezat. Po cestě do Zelné Lhoty a zpět přes Hojsovu Stráž jsme museli odstranit ještě další tři stromy, které buď silnici blokovaly zcela nebo částečně.

27. 6. – Odstranění sršního hnízda z podhledu střechy domu, obývaném alergikem v centru města.

28. 6. – Další odstranění nebezpečného bodavého hmyzu, tentokráte až v dalekých Chřepicích.

30. 6. – A poslední odstranění vosího hnízda, tentokráte pod střechou u rodinného domu v Kralovácké ulici.

Internet zdarma pro občany Železné Rudy

Město Železná Ruda a sdružení ZRuda.Net přinášejí obyvatelům města možnost bezplatného připojení přes Wi-Fi k internetu. Pokud nemáte žádné připojení, jste občanem s trvalým bydlištěm ve městě Železná Ruda a stačí vám základní rychlost 2Mb/s, je toto ideální volba.

Jedná se o připojení bez jakéhokoliv měsíčního paušálu. Jediný poplatek, který je nutno zaplatit, je za samotnou instalaci, tedy za poskytnutí přijímače a jeho montáž. Je také možné využít vlastní zařízení, pokud nějaké vlastníte a je kompatibilní. Čím více zájemců o připojení se najde v jednom domě, tím menší bude instalační poplatek za jedno připojení. Základní přenosová rychlost, která je zdarma, může být za zvýhodněný měsíční paušál navýšena na 32Mb/s nebo 50Mb/s.

Jako novinku nyní uvádíme TV vysílání přes internet pro běžné televizní přístroje, tzv. IPTV. Výhodou služby je garantovaná kvalita přes naši vlastní vysílací síť. Od 150,- Kč měsíčně můžete sledovat 88 či více TV kanálů.

Možnosti připojení a další podrobnosti Vám sdělí zástupce ZRuda.Net na čísle: 608 776 776 nebo je získáte na webu www.zruda.net *(fb)*

Elektrokola-Šumava

Dnes bychom vám rád představili novou službu na Železnorudsku, kterou ocení především turisté nebo příležitostní sportovci. Jedná se o možnost zapůjčení elektrokol pro cykloturistiku. S nástupem elektroniky do tohoto sportovního odvětví vzniká taková malá revoluce,

kdy si i méně sportovně nadaní jedinci mohou vychutnat místní kopce, aniž by se u toho strhali. Přeci jen dovolená, při níž se výletníci vrací strhaní, není tím pravým, proto není od věci si trochu pomoci.

Půjčovna nabízí horská kola Flyer o různé velikosti a výkonu motoru 350W. Osobní počítač s ukazateli rychlosti, ujeté vzdálenosti, nebo nastaveném výkonu motoru je samozřejmostí, stejně tak rychlo-opravná sada v případě defektu pláště. Kola si můžete zapůjčit přímo v Železné Rudě a to včetně přileb, nebo dětského nosiče. Jediným místem v okolní, kde je kola možné dobít přímo v terénu rychlo-nabíječkou, je Velký Javor. To ale příliš nevadí, neboť dojezd kol je poměrně velký. V místní kopcovité krajině je to mezi 40 – 80km. Záleží totiž na stupni motorové asistence, hmotnosti jezdce i profilu trati. Při zapůjčení na delší dobu dostanete ale i běžnou nabíječku, kterou si kolo nabijete přes noc. Podrobnosti najdete na www.elektrokola-sumava.cz, facebooku, nebo na tel. čísle: 602 522 270.

Během několika prvních stovek metrů, které jsme s kolem absolvovali, se jeví jako robustní a motor výkonný. Jízda po sjezdovce do kopce byla až vtipně jednoduchá. Nicméně recenzi kola a dlouhodobějších pocitů a zážitků z výletů vám přineseme v příštím čísle, neboť nám kola byla zapůjčena k otestování. *Filip Brož*

Tip na výlet - Velký a Malý Polom

Trasa vychází ze Železné Rudy přes Debrník na Polom, poté vede na hraniční přechod a přes Ferdinandovo údolí zpět do Železné Rudy. Délka trasy je 18 km, převýšení 806 m a obtížnost trasy je vedena jako střední, s možností občerstvení.

Ze Železné Rudy vyjdeme okolo cukrárny Sněhurka a hřbitova, po zelené, směrem k bývalému zámečku Debrník. Před lyžařským vlekem u Debrníku odbočíme vlevo do kopce, na cestu k vysílači. Za vysílačem vystoupáme do horního pravého cípu Samot. Cestou se nám naskýtá nádherný pohled na celou železnorudskou kotlinu lemovanou vrcholy Pancíře, Špičáku, Jezerní hory, Javoru a Mittagsplatzu. Těsně u lesa vystoupáme po bývalé signálce k rozcestí Nad Samotami. Dáme se po asfaltce cca 50 m vpravo a odbočíme vlevo na lesní cestu stoupající přes Zámecký les (1129 m) až na křižovatku 7 cest. Po cestě šikmo vlevo stoupáme směrem na Sklářský vrch. Na první odbočce se dáme vpravo. Na konci stoupání odbočíme opět vpravo. Za námi je Sklářský vrch (1195 m), před námi vyšší vrchol Polomu (1295 m) a kolem dokola scenérie a nádherný výhled na velkou část Šumavy. Vystoupáme až na vrchol Polomu. Jak dosvědčuje název vrcholu, i v minulosti zde často docházelo k polomům a ani poslední smrkový les s příměsí buku a jedle neunikl orkánům Kyrill a Emma a vzal za své. Pokračujeme na nižší vrchol Polomu (1291 m). Na tomto vrcholu je umístěna meteorologická stanice. Sejdeme až na asfaltku a dáme se vlevo na rozcestí Pod Polomem (1122 m).

Další pokračování je možno jen od 15. 8. do 15. 11., jinak jsme nuceni sejít buď po červené na Debrník, nebo na druhou stranu na Hůrku (jezero Laka + 4 km) a na Novou Hůrku na autobus.

My pokračujeme směr na jezero Laka, ale po 500 metrech odbočíme vpravo na hraniční přechod pod Plesnou. Mineme odbočku vlevo na vrchol Debrníku a Plesné (1336 m) a pokračujeme vpravo v sestupu ke státní hranici. Na tu se napojíme u hraničního patníku 9/1. Klesáme po hraničním chodníku až k patníku 8/2. Odpojíme se od hraničního chodníku a pokračujeme mírně vpravo po cestě. Za roklí tvořenou jedním z přítoků Debrnického potoka odbočíme na cestu vlevo opět ke státní hranici. Pokud bychom neodbočili, došli bychom na křižovatku Zámecký les (968 m). Na hranici u hraničního patníku 6/2 pokračujeme po cestě kolem hranice až k patníku 6/1. Od hraničního chodníku vpravo máme I. zónu NP Šumava – Medvědí jámy. Chráněné území o rozloze přes 140 ha leží na svazích potoka Velký Debrník, který zčásti tvoří státní hranici mezi ČR a Bavorskem. Potok je v údolí hluboce zaříznut a často vytváří kaskády a drobné vodopády. Ve smíšeném porostu můžeme najít snad nejvzácnější českou rostlinu: Sklenobýl bezlistý, skoro průhlednou orchidej bez chlorofylu či vzácné mechy s prapodivnými názvy jako např. Kápušku skvělou či Sourubku. I mykologové zde mají svůj ráj, z mnoha zde se vyskytujících hub jmenujme Kryptovku růžovou. Žije zde i rys ostrovid, jeřábek lesní nebo čáp černý. Hraničním chodníkem sejdeme až k potoku. Po zdolání potoka pokračujeme hraničním chodníkem až do Ferdinandova údolí.

Zde stála sklárna, která dostala jméno po jednom ze svých majitelů, Ferdinandovi Abele (1834). Pokračujeme po zelené aleji na Debrník, kde bývala také sklářská huť a od roku 1779 i skromný zámeček, který sloužil po roce 1945 různým účelům. Nejhoršími správci této památky byli vojáci lidové armády. V kapli si vybudovali svou politicko-výchovnou světnici a nakonec celý zámeček nechali v roce 1989, těsně před revolucí, zbourat. Odtud pokračujeme po zelené zpět do Železné Rudy.

Podrobnosti a další tipy na výlet vám rádi poskytnou v Informačním a turistickém centru v nově zrekonstruované budově Environmentálního centra v ulici 1. Máje čp. 12.

(fb)

Tenkrát / teď

Lávkovou cestu, která se vyznačovala krásnými výhledy na Čertovo jezero, nechal v letech 1880 – 1882 vybudovat kníže Hohenzollern. Stavbu inicioval a řídil lesmistr Julius Komárek, vlastenec a propagátor zpřístupnění železnorudských lesů. Byl otcem profesora Julia Miloše Komárka, narozeného roku 1892 v Železné Rudě, významné vědecké osobnosti v oboru zoologie, entomologie, ochrany lesa a myslivosti, který založil a řídil Výzkumný ústav hospodářství lesa a myslivosti a byl děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Po únoru roku 1948 došlo k znepřístupnění území u „železné opony“ na 40 let. Cesta však byla dále využívána a spravována jednotkami pohraniční stráže. Po listopadu 1989 vyznačil Klub českých turistů zelenou turistickou značkou cestu tzv. Čertovými lávkami, ale tyto lávky byly během krátké doby „úmyslně“ zlikvidovány a Správa NP a CHKOŠ zakázala přístup do oblasti. Město Železná Ruda stále usiluje o rekonstrukci tzv. Lávkové cesty, v roce 2010 (po 130 letech) zajistilo finanční prostředky, ale vzhledem k negativním posudkům vlivu na životní prostředí (tetřev hlušec), nebyla oprava povolena.

foto: Richard Brož, text web. (Filip Brož)

Tip na výlet - Železnorudský okruh

Průběh trasy: ***Železná Ruda – Špičák – Hofmanky – Nový Brunst – Gerlova Huť – Železná Ruda***

Délka trasy: cca 18 km. **Převýšení:** 520 m. **Obtížnost:** střední. **Povrch:** lesní silničky 60 %, cesty 30 %, stezky 10 %. **Značení:** 100 % TZT. **Čas chůze:** 5 hodin. **Občerstvení:** Ano.

Ze Železné Rudy vyjdeme po zelené turistické značce, která nás bude provázet celou trasou, ke kapli sv. Barbory – patronce horníků. *Původní kaple byla postavena v letech 183 6– 39 a byla nazývána Koperlovou, podle majitele sousedního dvora, který ji nechal postavit. V této kapli se konaly pohřební obřady pro pozůstalé a přátele italských, chorvatských či dalmatských dělníků – barabů, kteří zahynuli během stavby tunelu zdejší železniční tratě. Železnorudský kostel a hřbitov byl určen pouze katolíkům, a protože železniční dělníci bývali jiného vyznání, mívali pohřební obřad v této kapli. Nově upravené pietní místo, kde byli barabové pohřbíváni, a které znovuobjevil a vybudoval před několika lety Železnorudský klub, naleznete poblíž železniční tratě. Bývalé pohřebiště je opatřeno velkým dřevěným křížem a informačními tabulemi*. Pokračujeme dále na Špičák. Obec, ležící pod stejnojmenným vrchem, je dnes významným turistickým a lyžařským střediskem, do kterého dojdeme. *Základy zdejší rekreaci položil volyňský kupec Jan Prokop (zvaný též otec Prokop). Nejnovější dominantou vrcholu Špičák je nově otevřená 26,5 m vysoká rozhledna, kterou doporučujeme navštívit. Na vrchol Špičáku můžete vyjet například sedačkovou lanovkou*. Nyní jsou dvě možnosti – pokračovat z areálu pěšky na Špičácké sedlo nebo se nechat vyvézt již historickou sedačkovou lanovou dráhou ze Špičáku (k lanovce je potřeba sejít asi 500 m), na přestupní stanici Hofmanky. My pokračujeme pěšky, stále po zelené kolem Špičáckého sedla, na rozcestí Pod Švýcárnou, dále na Hofmanky (1085 m). Místo je vhodné pro start některých túr, ať letních či zimních (sjezdovka Hofmanky), neboť leží na přestupní stanici lanovky ze Špičáku na Pancíř. V místě je i známý hotel Horizont. Odtud si můžeme odskočit na vrchol Pancíře a pokochat se okolní krajinou – a to opět sedačkovou lanovou dráhou nebo si zajít pěšky 1,5 km.

My z Hofmanek pokračujeme po zelené (trasa zde kopíruje Sklářskou stezku) k prameništi Řezné a na Nový Brunst. *V roce 1830, po konkursu na sklárnu ve Starém Brunstu, zde založil Johann Benedikt Adler novou sklárnu na výrobu zrcadel. Ovšem ještě téhož roku ji kupuje Johann Georg Ascherl. Ten výrobu rozšiřuje o tabulové sklo. Provozuje také křemennou stoupu, brusírnu skla, ale i výrobu cínových fólií. Sklárna i okolní budovy utrpěly několika požáry. Po posledním z nich, v roce 1900, už sklárna nebyla obnovena. Mezi místní rodáky patřil i Emanuel Ascherl, autor více jak stovky textů (ale i hudby) šumavských písní. Dnes na Novém Brunstu stojí pouze opravená budova bývalé stodoly.*

Z Nového Brunstu pokračujeme na rozcestí Gerlova Huť. *Původní sklářská huť postavená před rokem 1600 stávala u Javorné (u Gerlova) a na přelomu 17. a 18. století se nejspíše kvůli nedostatku dříví přestěhovala blíže k Železné Rudě, právě do těchto míst. Huť byla vyhašena v roce 1865. Z bývalé sklárny se dodnes dochoval pouze náhon ke sklárně a budova huťmistra, kde byla později škola.*

Přejdeme frekventovanou silnici a pokračujeme po zelené pod Sklářským vrchem. *Název vrchu nám připomíná, že i zde byly sklárny a to jmenovitě Pamferova Huť. Byly to vlastně hutě dvě. První stávala kousek nad cestou a založil ji roku 1782 známý sklářský mistr Johann Georg Hafenbrädel. Sklárna patřila tomuto rodu až do roku 1838. Vyrábělo se zde tabulové sklo různé kvality. Po tomto roce se sklárna přestěhovala níže, do údolí Řezné. Tu už provozovala rodina Blochova z Tachova. Vyráběla opět tabulové sklo, ale s příchodem změny otopu z dřeva na uhlí v jiných sklárnách, přestal být tento provoz rentabilní a sklárna ukončila činnost. Ještě jednou zkusil provoz obnovit železnorudský obchodník Josef Fuchs. Vytápění dřevem zkombinoval s uhelným a ve sklárně 20 let vyráběl kvalitní tabulové sklo. V roce 1892 ukončila sklárna provoz definitivně*. U cesty je infotabule od Horní Pamferovy Hutě. Variantně můžeme jít i přes spodní huť u čerpací stanice, ale tuto cestu zatím nedoporučujeme, neb se musí jít až k odbočce na hotel Engadin asi 500 m po hlavní silnici.

Pokračujeme tedy kolem hotelu Grádl (nad hotelem v lese jsou zajímavé skalky), kde můžeme ochutnat Železnorudské pivo, okolo peřejnatého Grádelského potoka zpět do Železné Rudy. Pro cyklisty je lépe sjet z Grádlu na hlavní silnici a po ní do Železné Rudy. *(fb)*

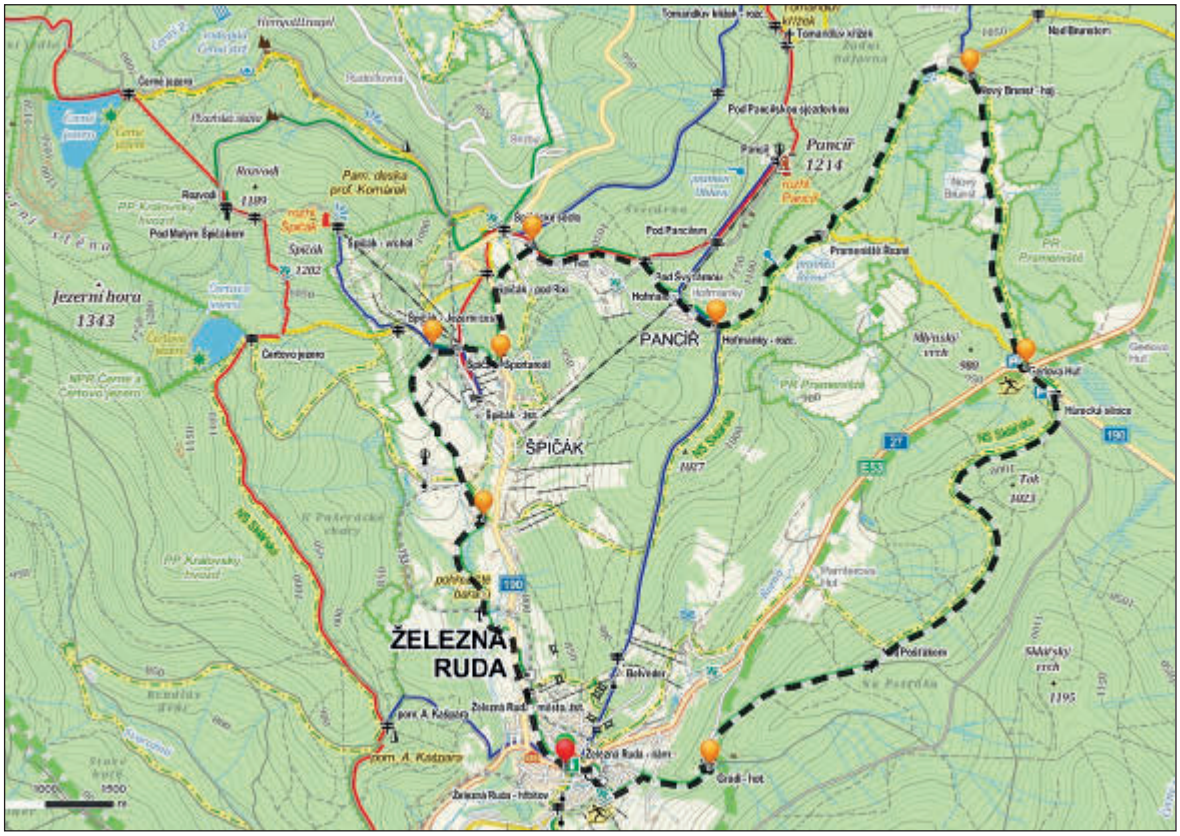

Koncert bratrů Martina a Štěpána Kosových v železnorudském kostele

V srpnu, 13. 8. 2016, budou mít milovníci komorní hudby možnost si v železnorudském kostele Panny Marie Pomocné z hvězdy vyslechnout naše přední interprety – houslistu a klavíristu, Martina a Štěpána Kosovy. Bratři vyrostli v hudební rodině, jejich první kroky v nástrojové hře vedli oba rodiče, učitelé houslové hry na základní umělecké škole v Horní Bříze u Plzně. Oba bratři vystudovali plzeňskou konzervatoř – Martin pod vedením prof. Jindřišky Holotové, Štěpán ve třídě prof. Věry Müllerové. Ve svém studiu posléze pokračovali na pražské Hudební akademii múzických umění, Martin u prof. Vladimíra Rejška, jeho bratr u našeho předního klavírního virtuóza a pedagoga prof. Ivana Klánského. Oba jsou laureáty řady národních a mezinárodních soutěží. Na mezinárodním fóru se profilovali i jako členové několika komorních seskupení. V této oblasti pokračují i nadále. Martin se v roce 1999 stal koncertním mistrem našeho předního uměleckého tělesa – Sukova komorního orchestru, s nímž procestoval řadu evropských zemí, Čínu, Japonsko, USA a země Latinské Ameriky. V roce 2003 se ujal vedení nově vzniklého komorního souboru Mladota ansámbl, v plzeňském Divadle J. K. Tyla, kde působí jako koncertní mistr operního orchestru, inicioval vznik Sojkova kvarteta, které pravidelně vystupuje na mnohých místech západočeského regionu. Neustává ani jeho spolupráce s mladším bratrem, jenž se často uplatňuje jako sólový i komorní hráč. Bratři natočili několik rozhlasových snímků a profilové album věnované skladbám Felixe Mendelssohna-Bartholdyho. Repertoár tohoto sourozeneckého dua zahrnuje hudbu několika stylových období od baroka po současnost. Umělci si pro svůj první recitál v Železné Rudě připravili skladby A. Vivaldiho, W. A. Mozarta, N. Paganiniho, E. Elgara, J. Masseneta, F. Kreislera. V závěru koncertu zazní náročný a málo uváděný virtuózní Mazurek A. Dvořáka. Koncert začíná v 19.00.

Marta Ulrychová

Šumavský koutek zoologa

Veverka obecná

Milovníky přírody nazývána „opička našich lesů“, je rozšířena všude tam, kde najde hojnost potravy. Žije nejen v lesích, ale ještě častěji se s ní můžeme setkat v příměstských parcích. Zde ztrácí svoji přirozenou plachost a stává se živočichem synantropním. Často můžeme parku pozorovat loudící veverku, či prozkoumávající odpadkový koš. Lesní populace zůstávají plaché a pozorovat je ve volné přírodě je otázkou velké trpělivosti.

Popisovat veverku je asi zbytečné, díky pohádkám a ilustracím ji pozná každé malé dítě. Jejich zbarvení je velice pestrobarevné, od krásně rezavé až po černou. Jedná se však pouze o jeden druh různých barevných forem a v jednom vrhu se mohou vyskytovat mláďata různého zbarvení. Obecně platí, že rezavé veverky žijí v nižších oblastech a černé v těch horských.

Rozmnožování veverek nastává brzy na jaře. Při bouřlivých námluvách, které trvají i několik hodin, sameček pronásleduje samičku ze stromu na strom. Zhruba po měsíci březosti vrhá samička 3 – 7 veverčat do pečlivě zbudovaného hnízda v korunách stromů, v dutině stromu, nebo v opuštěných ptačích budkách. Mláďata se rodí slepá a holá, až po 20 – 25 dnech otevírají oči. Rodinné hnízdo poprvé opouštějí po šesti týdnech, ale v případě nebezpečí, nebo na noc, se do něj ještě vrací. Kojena jsou do stáří dvou měsíců, kdy se osamostatňují a hledají si vlastní teritoria. V jednom roce může mít veverka až tři vrhy. S veverkou se v přírodě potkáváme nejčastěji v brzkých ranních, či odpoledních hodinách, kdy je nejaktivnější. Potrava se skládá hlavně ze semen jehličnatých stromů, oříšků, bukvic a žaludů, hub, mladých výhonků či pupenů. Když je přebytek potravy, dělají si zásoby.

V jarních měsících si zpestřují jídelníček živočišnými bílkovinami v podobě vajec či ptačích mláďat.

V přírodě má veverka poměrně hodně nepřátel, proto má velkou rozmnožovací schopnost. Dříve byla i hojně lovena (60 – 100 tisíc kusů ročně) pro svou krásnou kožešinu. V současné době je veverka celoročně chráněna jako ohrožený druh. I tak jich mnoho zahyne pod koly aut, nepřízní počasí nebo jako potrava kun, výrů, jestřábů apod. Má-li štěstí, může se v přírodě dožít 5 – 7 let.

Ivan Lukeš, zoolog
Muzeum Kašperské Hory

ŠUMAVSKÉ LETNÍ HUDEBNÍ VEČERY 2016

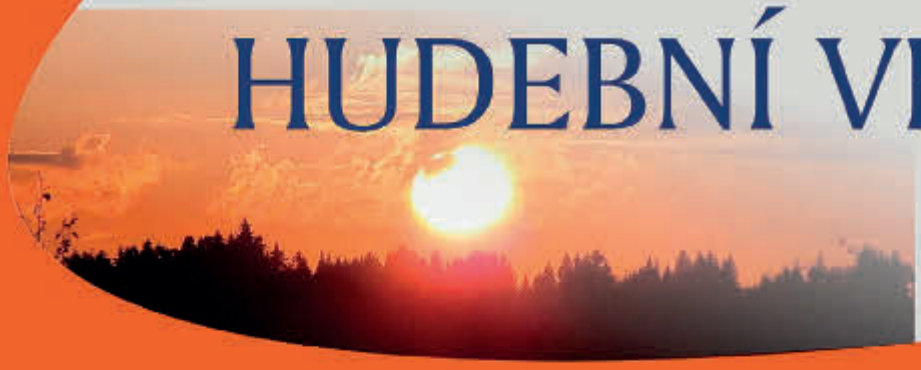

V rámci Šumavských letních hudebních večerů vystoupí:

16. 7. od 19 hod.:
Zámek Hrádek u Sušice - barokní kaple sv. Valburgy - **Karel Fleischlinger** - Armonias para Guitarra - renesanční a barokní kytara, vihuela a theorba.
Program: Santiago de Murcia, Adrien Le Roy, Alonso Mudarra

3. 8. od 19 hod.:
Sušice - Veget Café v Jablíčku - **Mariachi Azteca de Praga** - mexická a latinsko - americká hudba

6. 8. od 18 hod.:
Žihobce - **Pellant trio** - koncert věnovaný vzpomínce na Jiřího Pellanta.
Program: Ludwig van Beethoven, Antonín Dvořák

13. 8. od 19.30 hod.:
Železná Ruda - kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy
Duo Kos - **Martin Kos** (housle) přední český solista a koncertní mistr Sukova komorního orchestru, **Štěpán Kos** (klavír)
Program: Wolfgang Amadeus Mozart, Niccolo Paganini, Fritz Kreisler

Rumpold člen skupiny Saubermacher

STAVBY ŠPERL

Tento koncert je též pořádán na památku kontrabasisty Jiřího Pellanta.

FESTIVAL POŘADÁJÍ:
UMĚLECKÝ ŘEDITEL – JAN PELLANT
MANAŽER FESTIVALU – ROSTISLAV MÁCA
WWW.RM-PRODUCTION.CZ

VE SPOLUPRÁCI ČI ZA PŘISPĚNÍ MĚST SUŠICE A MUZEA LAMBERSKÁ STEZKA, DÁLE INFOCENTER ŽIHOBCE A ŽELEZNÁ RUDA

Železnorudsko Vás baví!

Kalendářní přehled akcí 2016

	Akce:	Pořadatel/místo:	Kontakt:
18. 7. 19:00	**Koncert Felix Slováček ml. a Musica Lucis Praga**	Společnost Hojsova Stráž / Kostel H. Stráž	605 226 518
23. 7. 10:00	**Hojsovecký jarmark** - veselý jarmark s maškarami, dobrým jídlem, ukázkami řemesel („červotočení“, „sádrování“, aj.)	Společnost H. Stráž / Hojsova Stráž	605 226 518
29. - 31. 7.	**Železnorudské slavnosti** - tradiční dny plné zábavy, jarmark, občerstvení, pouťové atrakce…	Město Železná Ruda	376 397 033
5. 8. 19:00	**Koncert J. Svěcený a M. Klaus (kytara)**	Společnost Hojsova Stráž / Kostel H. Stráž	605 226 518
13. 8. 19:00	**Koncert komorní hudby** - v rámci Letního hudebního festivalu vystoupí smyčcové **Pellant trio**	Kostel v Železné Rudě,	376 397 033
13. 8.	**Dřevěná olympiáda** - 12. ročník hojsoveckého klání pro děti i dospělé!	SDH Hoj. Stráž / Hasičárna	376 361 227
19. - 20. 8.	**Rock Point – Horská výzva** - čtvrtý ze seriálu závodů horských běhů a trekingů dvojic	Top race agency, o. s. / u fotbalového hřiště Ž. Ruda	776 624 718

Pravidelné akce:

„NAVŠTIVTE A POZNEJTE HISTORICKÝ ŽELEZNORUDSKÝ KOSTEL“

1. 6. – 30. 9. vždy v pondělí, středu a pátek, v 9:00 hod. – prohlídka kostela s výkladem

„KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY KOSTELA NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ P. M. v HOJSOVĚ STRÁŽI“

1. 6. – 30. 9. vždy v sobotu od 19:00 hod., v neděli od 9:00 hod., jinak po objednání v IC H. Stráž, nebo na tel.: +420 605 226 518

„Železnorudské vrcholy IX“ – letní soutěž pro turisty na Železnorudsku, 15. 6. – 30. 9. 2016

„Železnorudskem na kole VII“ – letní soutěž pro cyklisty na Železnorudsku, 15. 6. – 30. 9. 2016

Stálé expozice:

Návštěvnické centrum Šumavy, Environmentální centrum Železná Ruda

Muzeum Šumavy, pracoviště Železná Ruda – expozice sklářství, hamernictví, lidový nábytek

Historické motocykly – v „Zámečku“ v Železné Rudě

Království skřítků, Krámeček – ul. 1. máje, vedle Pohádkové cukrárny

Výstavy:

„Šumava v černobílé“ – výstava fotografií Václava Vetýšky, vestibul radnice v Železné Rudě, od 1. 4. 2016

„Z Aljašky na Yukon“ - výstava fotografií p. Václava Chabra, ZŠ K. Klostermanna, Železná Ruda, od září 2016

„Šumava s úsměvem v keramice a kresbě“ – výstava Gustava Fifky a Josefa Pospíchala, Muzeum Šumavy Železná Ruda, do 30. 11. 2016

Upřesnění k akcím, příp. jejich doplnění naleznete na www.sumava.net/itcruda/ ITC Ž. Ruda, tel./fax: 376 397 033, e-mail: itcruda@sumava.nett

Železnorudský zpravodaj. Vydává město Železná Ruda, Klostermannovo nám. 295, 340 04 Železná Ruda. Registrováno Min. kultury pod číslem MK ČRE 11849. Elektronická verze: www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj, www.facebook.com/ZeleznorudskyZpravodaj
Redakční rada: Filip Brož, Václav Chabr, Světluše Chabrová, příjem inzerce: Milan Kříž (místostarosta) e-mail: kriz@zeleznaruda.cz;
e-mail redakce: redakceZZ@email.cz.
Náklad: 1200 výtisků. Uzávěrka 5. každého měsíce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.